

INFORMA BULTENO

NACIA
KONFEDERACIO
DE L'LABORO

ADRESO: ESPERANTO-FAKO AV. DURRUTI 32-34
BARCELONO — HISPANIO

IBERIA
ANARKISTA
FEDERACIO

II-a jaro

25 OKTOBRO 1937

Numero 8

TUTMONDA PROLETARO! EK' AL AGADO!

Laboristoj, fratoj miaj, estas bolanta la milito. La sovaĝeca k barbareca milito. La faŝismo, la kapitalismo, la imperialismo, la eklezio estigis ĝin. K ni, kion faris ni, miaj malriĉaj fratoj? Kion ni entreprenis por antaŭforigi ĝin? No ve! Neesprimebla estas nia tragedio! Nia mema tragedio! Ni, la laboristoj, la produktistoj de ĉiuj vivbezonaĵoj, fariĝis aŭtomatoj en la manoj de kelkaj tiranoj k satrapoj. K jen ni reciproke ekstermas nin. Pro aliulaj interesoj k profitoj. La monstroj Hitler k Musolini perforte veturigas niajn fratotojn germanajn k italajn al Hispanio por mortigi niajn fratotojn, niajn samklasanojn hispanajn. K niaj hispanaj fratoj por defendi sin devas ankaŭ mortigi. Mortigi kiujn? Siajn fratotojn, siajn samklasanojn germanajn k italajn. La samo okazas en Ĉinio. Ĝin invadas la japana imperialismo. Miloj da niaj japanaj fratoj, fleksitaj sub la ŝarĝo de la ekspluatado k la tiranio, estas rekrutataj de la die kretena Mikado k liaj militistaj kaktuoj, k kiel gregojn estas sendataj al fremda lando por murdi. Kiujn? Siajn fratotojn ĉinajn. La virinojn k la infanojn de niaj samklasanoj. K ankaŭ niaj fratoj ĉinaj por defendi sin k siajn samfamilianojn vidas sin devigataj murdi

Sed, fratoj, ĉu tiom malfortaj, senpovaj, dependaj estas ni por servi kiel rimedoj al aliuloj? Ni—la produktistoj de la vivbezonaĵoj? Ni—la kreantoj de la ekonomiaj interrilatoj? Ni—la motoroj de la socia evoluo. Ni—la traktoroj de la kulturo? Ĉu biologie tiel sendefendaj, kompatindaj estas ni?

Ne! Defendilojn ni disponas. Potencajn, granitajn defendilojn ni havas. La striko, la saboto, la rekta agado. Ili detronigas la reĝojn. Ili forsilentigas la tiranojn. Ili senpovigas la ekspluatistojn. Ili liberigas nin el la moderna jugo, el la ekomia jago.

Laboristoj, ni apliku ilin. En vasta, en tutmonda skalo ni

apliku ilin. Ĝenerala striko tutmonda paralizu, atrofus la trafikon. Glaciĝu la maŝinoj en la fabrikoj, en kiuj ni fabrikas kuglojn, bombojn, tankojn k aliajn mortigilojn al la faŝistoj. Senmoviĝu la ŝipoj, la vagonaroj, kiuj veturigas niajn fratotojn al la hombuĉejoj, kiujn aranĝas la faŝismo k la kapitalismo ĉekape de Hitler, Musolini, Franko, Mikado. Ekfloru barikadoj en ĉiuj ĉefurboj, urbetoj. Ekfloru kiel

Majaj rozoj la barikadoj sur la stratoj de Berlino, Parizo, Romo, Milano, Tokio, Londono! Leviĝu vi multmilionaj malsataj senlaboruloj el Nov-Jorko! Leviĝu fratoj el Berlino k Laipeigo, el Romo k Milano k liberigu vin el la torturistoj, perfortuloj, kiuj enkarcerigas viajn fratotojn pro tio ke ili rifuzas iri militi! Liberiĝu el la kulpuloj pri via mizero k via malsato!

Viaj hispanaj fratoj donis al vi ekzemplon. Ili disprenis la faŝismon en Barcelono, en Valencio, en Madrido. K multajn monatojn daŭrigas la batalon. K ili luktas ne pro sia patrio. Ni, la laboristoj havas unu patrion. La Mondo ja estas nia patrio. K ne por defendi la patrion de la perfidulo Franko, Musolini k Hitler veturigas niajn fratotojn germanajn k italajn helpe al li! La hispanaj laboristoj renkontas la organizitan reagon de la

internacia kapitalismo, kies supera stadio estas la faŝismo. K ne por defendi sian patrion estas irigataj niaj japanaj fratoj por ekstermi la ĉinajn. Ili estas uzataj kiel rimedojn por la efektiviĝo de la japana ekspansiema imperialismo.

Tutmonda proletaro, al niaj ĉinaj k hispanaj samklasanoj maksimuman solidaron efektivan, esprimeblan praktike unike per la saboto, per la ĝenerala striko—per la rekta agado!

Tutmonda proletaro! ek' al agado!

PARIO.

SOLIDARO INTERNACIA ANTIFAŜISTA--SIA

En n-ro 6 de "In. Bul." ni informis pri la fondo de la organizo Solidaro Internacia Antifaŝista (SIA), kies tasko estas helpi la viktimojn de la faŝismo.

SIA estas lojala organizo aprobata de la Valencio registaro 8an de Junio 1937, k la kamaradoj, kiuj volas fondi en sia lando filion de ĝi, devas adopti ĝiajn statutojn, kiujn ni ĉitie eksponas, al la leĝoj de sia lando k tiele krei lojalan organizon.

STATUTARO

Celo.

1. Kun la titolo "Solidaro Internacia Antifaŝista" fondiĝas kun sidejo en Valencio organizo, kiu surprenas la sekvantan:

a) Helpi al la organizoj k individuoj antifaŝistaj laŭ la ekzistantaj eblecoj en ĉiuj landoj, kiujn povas atingi la solidaro.

b) Priatenti la bezonantojn, kiuj en ajna formo estas batalantoj antifaŝistaj aŭ viktimoj de la faŝismo, proporciante al la samaj ĉiuklasan helpon ekonomian, sanitaran, instrukcian k pledon antaŭ la juĝtribunaloj.

c) Praktiki la reciprokajn helpadon inter la parencaj organizoj k grupiĝoj, ĉiam kiam estas necese k ili ĝin reklamas, kiel en okazo de milito kontraŭ la faŝismo, tiel en defendo kontraŭ la malamikoj de la Libero.

d) Subteni interrilatojn kun ĉiuj personoj k organizoj parencaj el la mondo por starigi komunecon en ĉio kio kondukas al la atingo de la celoj de ĉi Organizo.

2. Por la atingo de la menciitaj celoj, Solidaro Internacia Antifaŝista disvolvados sian agadon sur la plej pura tereno de la homara solidaro, ignorante ĉian enmiksadon politikan k religian.

Organizado.

3. Solidaro Internacia Antifaŝista estos konsistigata el sekcioj, kiuj povas fondiĝi en pluraj landoj de la Terglobo, konforme al la statutaro de SIA

4. Por la fondiĝo de ĉiu sekcio landa k ties aliĝo al SIA estos necesege, ke ĝi alsendu kopion de la akto pri sia fondiĝo, la numeron de la membroj-fondantoj, la nomon de la Konsilantaro aŭ de la Direktanta Komitato, la domicilon, kie estos lokigota, la regularon de la sama k ĉiujn detalojn, kiujn konsideras necesaj la Ĝenerala Konsilantaro de SIA por organizi sian statistikaron k plenumi la lojalajn kondiĉojn.

5. Ĉiu landa sekcio, kiu aliĝas al Solidaro Internacia Antifaŝista, vidos sin devigata pagi laŭ la numero de la anoj regulan monatan kotizon, kiu estos determinata konforme al la kotizkarakterizo de ĉiu lando.

6. La ekonomia subteno de SIA estos akirata de la kotizpagoj, venantaj de la landaj sekcioj k de la diversaj donacoj, kiujn ĝi rekte ricevas.

7. SIA devigas sin diskonatigi en la Revuo aŭ la Bulteno, kiun publikigas aŭ pro manko de tia, en iu celparenca gazeto, la staton de la kaso k la variadon de la aliĝintoj.

Direkcio k Administarcio.

8. La direktado de SIA estos ekzercata de Ĝenerala Konsilantaro, kiu estos konsistigata el unu membro de ĉiu landa sekcio aliĝinta k de la Plenum-Komitato elektita de tiu,

9. La Plenum-Komitato estos formata el Ĝenerala Sekretario, Kasisto k helpkalkulisto de 5 voĉdonantoj, kiuj estas indikeblaj de la loka Organizo, kie rezidas la Plenum-Komitato.

10. La fakoj komisiataj al la personoj cititaj en la antaŭa paragrafo estos la sekvantaj:

1. La Ĝenerala Sekretario estos la Respondeculo pri la plenumado de la decidoj adoptataj de la Ĝenerala Konsilantaro k estos la Rerezentanto de la Organizo, estos kekfoje respondeca pri la pagoj de la sama.

2. La Kasisto estos komisiata ricevi ĉiujn kotizojn k donacojn k antaŭvidi kiajn monkvantojn povas la Organizo elspezi por la atingo de siaj celoj, ĉiam kun prijuĝo de la Ĝenerala Sekretario. Li raportos pri la monstato en ĉiuj ordinaraj kunvenoj de la Ĝenerala Konsilantaro.

3. La Kalkulisto starigos la kontrolon de la vario de la enspezoj k havos sub sia respondeco la kalkuladon.

4. Inter la voĉdonantoj estos distribuataj la ceteraj funkcioj precipigante la Sekciojn kiel tiujn de la Propagando, Statistiko, Interrilato, ktp. ktp.

Plenkunvenoj k Kongresoj

11. La Ĝenerala Konsilantaro kunvenas kvar fojojn jare, okazigante ĉiun kunvenon en la natura trimonato, k la plena kunsido okazas, kiam laŭ prijuĝo de la Plenum-Komitato ĝin ebligas la cirkonstancoj.

12. En la plenkunsidoj ordinaraj estos pristudata la sekvanta tagordo:

1. Ekspono k aprobo de la Ĝenerala Sekretario.

2. Ekzameno k aprobo de la kontaro.

3. Starigo de plano por agado dum la sekvanta trimonato.

4. Kompletigo de la tagordo por la Kongreso, se ĝi okazus.

Dum la eksterordinaraj plenkunsidoj oni limiĝos al la diskutado super la kialoj, kiuj determinus la kunvokon.

13. SIA celebros ordinaran jaran Kongreson, kiu estos kun rekta reprezentado la Ĝenerala Konsilantaro k ĉiuj aliĝintaj landaj sekcioj.

14. En la Ordinaraj Kongresoj la Ĝenerala Konsilantaro prezentos raporton, kiu servos kiel bazo pri la prijuĝado de la realigita laboro k por la fiksado de la novaj aktivecoj entreprenendaj.

Dum la eksterordinaraj kongresoj oni pritraktados nur la problemojn, kiuj okazigis la koncernan kongreson.

Dissolviĝo

15. Solidaro Internacia Antifaŝista ne estas dissolvebla dum unu el la sekcioj landaj deziras ĝin plu subteni.

16. En okazo de dissolviĝo la monsumo k la cetera inventaro, estos transdonota al la Organizaĵo pri simila helpo, kiu estas plej celparenca.

La laboristoj el la Pariza regiono, kunveninte laŭ iniciativo de la Franca Anarkista Federacio la 8an de Oktobro, adresis al la Valencio registaro la sekvantan telegramon:

"4000 laboristoj el la Pariza regiono, kunveninte la 8an de Oktobro en la salono Mutualité en Parizo, protestas indigne pro la persekutoj kontraŭ la elito de F. A. I., C. N. T., U. G. T. k P. O. U. M., pro tio ke ili volas konservi la revolucian sencon de la antifaŝisma lukto en Hispanio. Ili postulas de la Valencio registaro k de la Ĝeneralitato la ĉesigon de tiuj ekscesoj k persekutoj stultaj. Ili postulas la tujan liberigon de ĉiuj enkarcerigitaj kamaradoj. Kontraŭe ili rajte taksos antaŭ la franca proletaro tian malaman persekuton kiel helpo al la faŝismo".

LA KERNO DE LA HISPANA MILITO

Hispanio konsistigas rezervon el la fundamentaj minelementoj necesaj por la militindustrio, rezervo multe pli grava k riĉa ol Etiopio k ol la iamaj germanaj kolonioj. La fero, la plej grava materialo por la fabrikado de armiloj k militmunicioj, kiu al Germanio, samkiel al Italio mankas, ekzistas abunde en Asturio k en Baskolando. La plej bona kupromino troviĝas en Huelva (Uelva). Ne malproksime de la hidrargominejo de Almaden, la fama minejo de Peñarroya (Penjaroya) liveras altkvalitan plumbon. Aliaj esencaj mineraloj—stano, tungsteno, zinko, arĝento, fosfato, sulfuro, piritoj, karbo, grafito k. c. troviĝas dise en la tuta Preskaŭinsulo. La Hispana Maroko enhavas ankaŭ feron, plumbon k manganon.

La unua ago de Germanio k Italio aperis jam en 1934, kiam sub la helpo de la reacia registaro starigis italogermana kuniĝo por ekspluatadi la hispanian minriĉaĵaron. La Federacio de la Italaj Industriistoj kunlaboris per la duono de la finanĉkapitalo. Flanke de Germanio la "Metallgesellschaft" reprezentis en tiu kuniĝo la firmojn I. G. Farbenindustrie. Krupp, Rheinmetall, Kloeene, Siemens k Halske. Ili elektis kiel teknikan konsilanton G. Dubnikov, blankrusa inĝeniero, kiu laboris kiel fakulo de tungsteno en la "Metallgesellschaft". Dubnikov alvenis Hispanion en 1934, malmultajn tagojn post kiam Lerroux (Leru) la granda amiko de la kapitalistoj, sukcesis sufoki la ribelon de Asturio, murdinte pli ol 5000 ministojn.

Dubnikov, helpate de Lerroux k Gil Robles (Hil Robles) starigis sian oficejon en Barcelono, krom eksperimenta laboratorio, k sin dediĉis fari detalan eksperimenton de la hispania teritorio, k de la riĉaĵoj de ĝia subtero. Inter diversaj aferoj li ĉefe interesiĝis pri la lignito-tavoloj, kiujn li abunde trovis en certaj lokoj de Aragon, k Levanto (Orienta Parto de Hispanio) k li alsendis specimenojn al siaj mastroj de la "Metallgesellschaft", informinte, ke iuj el tiuj tavoloj enhavas ĝis 20000000 tunojn k ke la lignito povas esti fluidigata k tiele aliĝata en sintezan nutraĵon por motoroj, krom la eblo elĉerpi aliajn devensubstancojn. Pro tiu informo starigis militmemorandumo de la kuniĝo, substrekante la gravecon de la sinteza oleo fluidigata en Hispanio, ĉar la submarenoj, la aviadiloj povus sin provizi ĉitie okaze de nova mondmilito. Dubnikov ankaŭ esploris la regionon de Hispana Maroko, kies minriĉaĵaron jam konis la germanoj, ĉar jam antaŭ la mondmilito la faroj de la germana minfirmo Mannesmann en la Preskaŭinsulo, kielsame en Hispana Maroko, finiĝis per la afero Agadir. Forigite pro la milito, Mannesmann pli malfrue repersistis k sukcesis reakiri novajn k avantaĝajn ekspluatadkoncesiojn.

Dum la fino de sia restado en Hispanio ŝajnis, ke Dubnikov simpatiis pli al Italio k eĉ translokiĝis al Italio post la fermo de liaj oficejoj en Barcelono en Aprilo 1936. Dume, kiel la tuta mondo scias, oni forĝis la militribelon kun la kunhelpo de Germanio k Italio. Oni ne konas la ekzaktajn detalojn de l'aranĝo farita inter la hispanaj ribelintoj k tiuj du potencoj. Sed la alveno de germanaj k italaj aviadiloj k poste la invadado de Hispanio fare de trupoj de ambaŭ ŝtatoj, konfirmis la ekzistantan pakton.

La 27an de Aŭgusto 1936 Franko, akorde kun Germanio kreis kompanion en Seviljo nomatan "Hisma Limitada", konstituata per la firmoj "Carranza" k "Bernhardt" kun monopolito pri ĉiuj krudmaterioj el la minoj de Rif. Estas averte de la firmoj Carranza k Bernhardt estis de antaŭ delonge la specialaj reprezentantoj de la germanaj minfirmoj en Hispanio, dependantaj de la t. n. Rowak el Berlino. La nova protokolo, laŭ kiu estis devigate sin regi la monopolito "Hisma Limitada", estis aprobita de Rowak. En la protokolo estas paragrafo, kiu tekstas, ke la mineraltransporto devas estis farata de la germanaj ŝipentreprenistoj k ke la lastaj metos germanajn ŝipojn je la dispono de Hisma-Rowak, sub la protekto de la germanaj militŝipoj.

La italoj, pro motivoj ne tre klaraj ankoraŭ, situigis flanke de Franko pli malfrue ol la germanoj k post la milito de la germana milithepo, eble ĉar la itala armigada programo estis multe pli progresiĝinta ol la germana k la neceso de mineraloj malpli urĝa. Ĉiukaze, tamen, la italoj eniris ankaŭ la scenejon por la konkero de la hispaniaj krudmaterioj sufiĉe alarmitaj (timigitaj) vidante, ke ger-

manoj krom la monopolito de la Rif-minejoj, atingis ankaŭ en Decembro favorajn koncesiojn pri la stano de Galicio k la fero de Vigo, k oportune estis ekpluateblaj la tavoloj el vanadio k tungsteno en Ekstremaduro. La afero tiom gravis, ke kelkaj el la multnombraj italaj kontingentoj elŝipigitaj en Kadiz dum Decembro, ne estis destinitaj al la militfronto, sed al la lokoj, kie troviĝis la deponejoj de vanadio k tungsteno tre malproksime de la fronto. Ilia urĝa celo estis malebligi la germana alproprigon de tiuj materioj.

En Septembro, laŭ indiko de Musolini, la italaj trupoj komencis sian agadon kontraŭ Malago, kiun prenis dank' al perfido. Ilia agado devis daŭrigi en tiu ĉi fronto laŭ la marbordo ĝis fariĝi posedato de Cartagena (Kartahena) k kun ĝi de la minejoj de fero, lumbo k kupro tie ekzistantaj. Fiaskinta tiu dua intenco, pro la montrita de la milicoj heroece, la italaj trupoj iniciatis en Decembro atakon al la hidrarga minejo de Almaden, en la fronto de Kordoba, kiu ankaŭ fiaskis. Kiel oni scias, post Hispanio, estas Italio la plej granda produktanto de hidrargo de la mondo, pro kio ambaŭ nacioj havis la kartelon, kiu fiksas la prezojn k kontrolis la mondproduktadon de la menciita substanco. En Oktobro la registaro de la Respubliko nuligis la kartelon pro konvenaj politikaj motivoj k ĉar la abunda minejo de Almaden, ekspluatata intense, povas superregi la mondmerkaton. Italio jetis sian atakon por alproprigi el la hispanoj al si tiun ĉi minejon.

Intertempe la brita firmo "Aleksandro Pickering k K" iniciatis pritraktojn por akiri la vendoekskluzivon de la hispana hidrargo, sed diference de la italoj k la germanoj, la angloj ne kompromitis siajn armilojn ŝanĝe de tiu koncesio, sendube, ĉar la britan "demokration" pli timigas la emancipiĝinta k libera Hispanio.

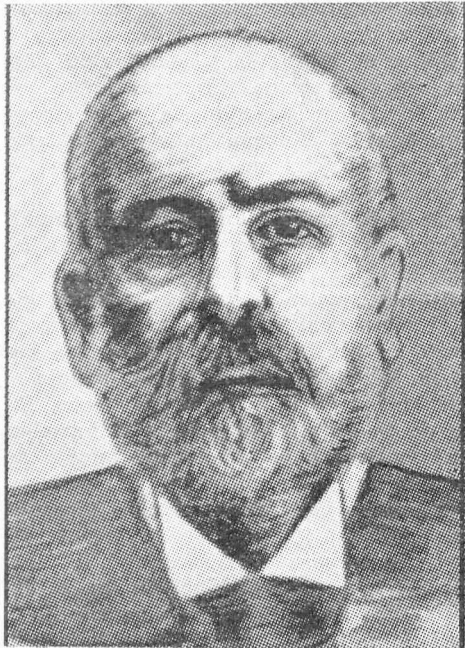
Dum la invadintoj forrabas tiom perceptebla la minriĉaĵojn de Hispanio, la internacia kapitalismo alprenas sintenton, kiun oni nur povas konjekti kiel kooperon al tiuj potencoj. En la regiono Rif (Maroko) ekz. la francaj k anglaj minejoj ricevas nenian pagon por ilia mineralo, kiu veturas al Germanio; ĉiuj pagoj, dekalkuliĝas en la armilproviza ŝuldo de Franko. Malgraŭ ĉio, tiuj kompanioj, tiom senteblaj, kiam temas pri iliaj intereso, montras strangan indiferenton koncerne tiun aferon. Ne nur ili k iliaj registaroj prezentis nenian proteston, sed eĉ la gazetaro de Londono k Parizo, kiu ĝenerale spegulas iliajn opiniojn, metiĝas senkaŝe flanke al Franko.

Sed en Hispanio estas ankaŭ interplektitaj la intereso de Usono. La alte kosmopolita familio de Rothschild, krom ke havas interesojn en la hidrargminejoj de Almaden, havas en sia posedo la faman plumbominejon de Peñarroya. Ĉu oni ne memoras la brilan ekspluatadon de Peñarroya dum la mondmilito? Tiu ĉi kompanio kunlabore de la "Metallgesellschaft", je kies servo estis Dubnikov, sendis 150z00 tunojn da plumbo al Germanio travoje de Svisio. Hodiaŭ inter la direktoroj de Peñarroya—minejoj estas kelkaj interesaj individuoj: Federiko Leroux, kiu postenas la gvidon de la "Hispana Unio de Eksplodigiloj", hispana kompanio en profitdona proksimeco de Aufschlager, konata en la germana muniĉiindustrio; M. Humbert, el Wendel, kies intereso pri la municioj etendiĝas en la tuta Rejno, k, laste la itala grafo Eriko San Martino de Valperga. La mortinta Basil Zaharoff, kies intereso ne konis landlimojn, havis grandan partopreton en la minejoj de Logrosan, k liaj agadoj en la industrio milita k hispana fariĝis prave famaj ekde la protokolo de la senatoro Nye. Tiuj samaj fabrikoj de la hispana militindustrio, en kiuj Vickers havas fortajn interesojn, laboras nune aktive en El Ferrol k en Kadiz. La Riotinto—minejo laboras frate kun la Metallgesellschaft en la kompanio "Europaj Piritoj Ltd", kiu estas en posedo de tiuj du firmoj k kooperas kun la intereso de Morgan. Morgan siaflanke havas sian suĉilon metitan en la hispana situacio tra la Telefonaj Kompanio k la katalunaj fabrikoj de elektra fluo. Ankaŭ estas tie en ludo la firmoj "Deterdina" k "Standard Oil", ankoraŭ enuigataj pro ilia fiasko en la negoco de la petrolo planigata kun Primo de Rivera.

Tra la rigardo de tiu reto da intereso k klariĝas k evidentiĝas la invadado de Iberio fare de Italio k Germanio k la reago, kiun lastatempe ili trovas flanke de Francio, Anglio k eĉ, kvankam iomete, de Usono.

1909 - 13-an OKTOBRO - 1937

FRANCISCO FERRER

Jen tuta elvoko. Racionalismo ne akceptas idol-kulton. Tial, la racionalista movado ne starigis altaron al sia martiro Francisco Ferrer. Sed lia nomo elvokas al ni belan idealon tute plena de homamaj efektividindaĵoj k alteĝaj projektoj.

Ferrer signifas la antaŭgvardion de la revolucia pedagogio. La idealoj de Ferrer ne estas ankoraŭ atingitaj nek superitaj.

Trompiĝas tiuj pedagogoj, kiuj certigas la malsukceson de la pedagogiaj ideoj de Ferrer. Certe, oni superis la teknikon pri la lernejaj efektividindaĵoj, sed la idealo, kiu servis kiel bazo por la sistemo de la Moderna Lernejo, ankoraŭ estas la vertico de tiu angulo, kiu direkte iras al la sociala justeco, bazo de la homa feliĉeco.

Estas certe, ke la nuntempa pedagogio alproksimiĝas al la fundamentaj vidpunktoj de la racionalista sistemo. Sed ankaŭ estas certe, ke ĉiuj novaj pedagogiaj tendencoj forgesas (aŭ timas trakti) la fundamentan problemon de la Moderna Lernejo.

Kvar estis la ĉefpunktoj sur kiuj Ferrer fundamentigis siajn pedagogiajn solvojn:

1. La Sciencpsikologia ekzamenado de la edukato.
2. La plej granda respekto al lia personeco.
3. Adapti la lernejon laŭ la necesoj de la infano, k tute ne, adapti la infanon laŭ la necesoj de la lernejo.
4. Konsideri la lernejon kiel favorema medio por la natura k propramova formado de la liberaj mensoj.

La nuntempaj pedagogiaj sistemoj koincidas kun Ferrer pri la tri unuaj punktoj. La oficiala pedagogio penas transformigi la infanon je perfekta civitano, kiu estos devigata obei la leĝojn k ŝtatajn konsentojn, tute plena de antaŭjuĝoj k socialaj interkonsentoj.

Tiuj, kiuj konas la taskon de Ferrer, scias, ke la spirito de tia pedagogia laboro estis esence kontraŭŝtata. La eldonoj k artikoloj de la Moderna Lernejo klare montras tion. Ĉar Ferrer estis anarkisto k neniu el la efektividantoj de la oficiala pedagogio havis nek havas liberecanan spiriton.

La Moderna Lernejo ne estis laika. Ferrer fondis kontraŭŝtatan, kontraŭkapitalisman, kontraŭreligian lernejon, tio estas, RACIONALISTA LERNEJO.

Neniu daŭrigis la taskon de Ferrer. Nur la liberecana movado, la konscia k revolucia laboristaro provis daŭrigi tiun laboron. Per sennombraj oferaĵoj (materialaj k moralaj) la sindikatoj, ĉiam persekutataj, la liberecanaj Ateneoj, kiuj estas fidela esprimo pri la spirito de la Moderna Lernejo.

La lasta sensacio en Valencio

Valencio (de nia diplomata delegito). Kiel lasta sensacio ĉi-tiea estas notenda la eksterordinara fenomeno, kiu ĵus registriĝis en la redaktejo de la esperanta gazeto "Popola Fronto". Ŝajnas, ke temas pri fundamenta ideologia aberacio. Sed jen en kio konsistas la fenomeno. Reveninte el Roterdamo, la ĉefredaktoro de "Popola Fronto" forigis el la redaktejo la portretojn de Stalin, Vorosilov, G. Dimitrov, kiuj ĝis nun ornamis la ĉambron. Senpere de tiu nekutima ago li deklaris, ke li, kiel organizita laboristo en la sindikatoj de U. G. T. k C. N. T. ekde nun ditirambados favore al ili. Al F. A. I. li elmontras apartan simpatian.

Laŭ diro, devenanta el ĉiam bone informitaj esperantistaj rondoj, la redaktejo de "Popola Fronto" baldaŭ vidos sin ornamita per la portretoj de pluraj liberecanaj ideologoj k aktivuloj. Tamen ĝis nun tio ankoraŭ ne estas konfirmita oficiale de la ĉefredaktoro de la menciata gazeto.

Okaze de tio la Valencia esperantistaro reagas plurmaniere. Unuj supozas pri vera ideologia aberacio. Aliaj esprimas la opinion, ke la menciata reformo revolucia altrudiĝas pro konsideroj eldonkvantaj k financaj. Sed la plimulto el ili aludas pri rimarkinda elasteco ameba.

Ekster tio tamen insiste cirkulas inter la politikaj rondoj esperantistaj la aserto, ke la redaktoro de "Pravda" Kolcov, kiu en ĉiu sia korespondajo el Hispanio ne ellasas la okazon insulti k makuli la hispanajn anarkistojn k anarkosindikatojn, denuncos ia fakton antaŭ la rusa cenzuro k kiel plej kredebla sankcio venos la malpermeso de "Popola Fronto" al Sovetio. Tio metas la ĉefredaktoron de "Popola Fronto" antaŭ tre delikata dilemo, tiom pli ke ĝia solvo definitiva dependas organike de la plua evoluado de la poliko. Ĉiukaze tamen la gazeto estos redaktata provizore laŭ la cirkonstancoj, kiuj aktuale blovas tra la politika stepo.

La 18an de Oktobro Largo Kabaljero prononcis en Madrido antaŭ amasa publiko diskurson; el kiu ni eks-traktas la sekvantajn paragrafojn:

"Nun mi povas diri klare k antaŭ la publiko, ke Largo Kabaljero ne volis esti agento de iuj elementoj, ke Largo Kabaljero defendis la nacian suverenon en la ordo milita, en la ordo politika k en la ordo socia. Largo Kabaljero ne akceptis la kondiĉojn de la Komunista Partio, unu el kiuj estis, ke li ne prenu sur sin la militministerion."

"Kion mi ne konsentas estas, ke la junularo de tipo maldekstra inklinas unuigi kun elementoj katolikaj, tradiciaj malamikoj de la reĝimo k kaŭzantoj de la aktuala tragedio, dum la partioj devas alpaŝi unue al la redaktado de revolucia programo. Antaŭe la komunistoj starigis kiel kondiĉon la rompiĝon kun ĉiuj burĝaj partioj. Nun ŝajnas, ke ili ne subtenas tion. Mi, se la unuigo devas esti, respektante tiujn burĝajn partiojn: mi ne volas la unuigon."

"Ni povas iri kune kion ni konsentas, sed la unuigo estas idealo, kiu laŭ mia prijuĝo konsistigas difinon, ĉar la anarkistoj aspiras al la perfektigo de la homaro k ĝi estas atingebla kun sinsekvaj evoluoj. Min ne ofendas tio, se estante socialisto, pro evoluo aŭ pro studo mi atingos esti anarkisto, sed min ofendas tio, se mi fariĝus katoliko".

Nune la Regiona Katalun-Federacio de Racionalistaj Lernejoj, laboras senĉese por fidele daŭrigi la taskon de tiu gigantulo en la mondo de la revoluciaj pedagogieffektivindaĵoj.

REGIONA KATALUN-FEDERACIO
DE RACIONALISTAJ LERNEJOJ

TLES-aj IDEOJ

ESPERANTISMO KAJ ESPERANTO

Esperanto per si mem ne havas difinitan celon. Oni povas uzi ĝin por diversaj k malsamaj aferoj. K tiuj aferoj povas esti favoraj aŭ nefavoraj al la bonaj agoj.

Malfacile estas difini kio estas la Bono k la Malbono. Sed, oni povas certigi ke kie ajn ĝi estu, Esperanto taŭgas por fari ambaŭ.

Preskaŭ al ĉiuj interesas internacia lingvo. Al religiu- lo k ateisto; al ŝtelisto k al policisto; al kapitalisto k al laboristo; al komercisto k al artisto; al fanfaronulo k al sciulo. Ĉiuj povas uzi Esperanton por atingi proprajn inter- resojn.

Tial, ni ne kredas pri la "interna ideo", nek pri la za- menhofaj frazoj "internacia lingvo malaperigos militon k unuigos la mondon". Tre belaj k sentimentalaj vortoj taŭgaj por fari poemon, sed ne por esprimi la realecon.

La neŭtrala esperantista movado, kiu nun propagandas esperantismom, estas senlogika k sensenca movado. Esperan- tismo estas la doktrina ideo de Esperanto. K ni jam pruvis ke Esperanto ne povas reprezenti doktrinon. Same oni pov- vas krei Internacian Esperanto-Asociom de Religiuoj kiel de Ateistoj. Esperanto estas, kiel internacia lingvo, helpan- ta rimedo.

Ni estas konsciaj laboristoj. Ni estas socialistoj. Socia- lismo estas aro da socialaj doktrinoj. K tial, ni neniam devas forgesi tion, ke en la mondo estas du vastaj limoj: la lingva k la sociala.

La lingvaj limoj dividas la homaron. Rasoj, idiomoj, nacioj kreas tiujn limojn. Sed ili estas naturaj, ĉar la di- verseco de la Naturo, t. e. la Vivo, produktas ilin. Cefe pro tiu lingva diverseco la homaro estas disigita.

Internacia lingvo povas detrui tiun faktoron, kiu baras la homajn interrilatojn. K Esperanto plenumas tiun nece- son. Per ĝi nia penso povas direkte iri de Hispanio al Ĉinio de Rusio al Meksikio. Per ĝi niaj internaciaj ideoj jam tute povas disvastiĝi tra la mondo. Ni jam posedas la rimedon por premi la kunigajn bantojn de la homaro. Dro Zamen- hof solvis tiun ĉi gravan problemon.

Sed, malfeliĉe, restas ankoraŭ la sociala limo. Malfeli- ĉe por ni, ĉar malgraŭ ĉio ni estas homamaj. Ni batalas por atingi la homan feliĉon.

Tamen, ni devas submetiĝi antaŭ la evidenteco. Post de- trui la lingvajn limojn, la homaro ankoraŭ ne povas kuni- ĝi. Ni ne devas peni por pruvu tiun ĉi kruelan realecon. La milito en Hispanio pro klas-interesoj; la milito en Ĉinio por favorigi la japanan kapitalismon; la nuna stato en Ger- manio k Italio malfavora al laborista klaso; la socialaj ba- taloj, ĉiufoje plej intensaj, kiuj konstante agitas la mon- don, montras al ni la tutan realecon.

K tiu ĉi realeco tute plena de ĉagreno, kreas en ni klas- konscion, ĉar antaŭ ĉio, antaŭ ĉiuj homamaj k frataj ideoj ni estas laboristoj, subpremataj laboristoj, kiuj deziras li- berecon. Ni ĉiam scios ami, kiam la homaro, ĉiam scios ami.

Nuntempe, dum ni propagandas niajn ideojn, dum ni batalas kontraŭ Kapitalismo k Ŝtato, sinonimoj de sociala maljusteco, ni amas k malamas. Nia klaskonscio estas tio: ami k malami.

Oni ne devas forgesi tiun ĉi limon, kiun Esperanto ne povas detrui. Tial, al nia internacia penso oni devas aldoni nian socialan doktrinon. Ni malamas la limojn, sed ankaŭ

KION DEFENDAS FRANKO?

De longe en Hispanio oni parolas pri la agrara reformo. Ĝis nun Hispanio estis feŭda lando, kie la plejmulto el la tero apartenis al grafoj, dukoj k markizoj dum la plejmulto el la loĝantaro posedis nenion k devis vendadi sian labor- forton al la bienposedantoj.

Post la starigo de la Respubliko oni parolis pli intense pri la neceso efektiviĝi la agraran reformon, sed nur vor- toj. M. Domingo, ministro pri la Agrikulturo, kreis sen- nombrajn komisionojn tiacelajn, sed la praktika rezulto fa- voris nur la komisiitojn, ne tiujn, kiuj devis prikulturati la teron. Malgraŭ ĉio dum la respublika periodo oni ne far- ion, estis videble, ke frue aŭ malfrue, la popolanaro postulos la reformon laŭ sia maniero. La faŝistoj konjektis tiun po- polanaran agon k decidis sin defendi. Ekde 19 de Julio 1936 la tuta hispana popolanaro estas ĉe unu flanko de la tran- ĉeoj, k la aristokrataro k la burĝaro ĉe la alia flanko, kvan- kam ke la lastaj ne ĉeestas fizike ĉe la tranĉeoj, ĉar ja la fronta klimato ne estas saniga por la nobeloj.

La plimulto el tiuj, kiuj helpadas al Franko, estas la dukoj, markizoj k grafoj. Ĝi tie ni reproduktas la liston de la nobeloj, kiuj estas ĉe la flanko de Franko kun la espero, ke ili konservos al si la plurajn hektarojn da tero, kiun ili posedas.

ĉuko Medinaceli	79,146 hek.
duko Peñaranda	51,015 "
duko Villahermoso	47,203 "
duko Alba	34,455 "
markizo Romana	29,096 "
markizo Comillas	23,719 "
duko Fernán Núñez	17,732 "
duko Arión	17,666 "
duko Infantado	17,171 "
grafo Romanones	15,132 "
grafo Torres Arias	13,644 "
grafo Sástago	12,629 "
markizo Mirabell	12,570 "
duko Lerma	11,879 "
markizo Riscal	9,310 "
duko Alburquerque	9,077 "
grafo Elda	8,323 "
duko Tamames	7,921 "
markizo Viena	7,166 "
grafo Toreno	7,099 "
markizo Narros	6,736 "
duko Sotomayor	5,835 "
grafo Mora	6,503 "
dukino Plasencia	5,142 "
grafo Real	5,080 "
grafo Real	5,142 "
duko Alcudia	5,080 "
markizo Arienzo	5,065 "

INFORMA BULTENO ESTAS LIBERA TRIBUNO PE- RESPERANTA KONTRAŬ FASISMO EN ĜIAJ PLURAJ NUANCOJ. INFORMA BULTENO, ESTANTE FIDELA ES- PRIMANTO DE LA IDEOJ DE C. N. T. K F. A. I., SINTE- NAS TOLEREME K RESPEKTEME AL ĈIuj ANTIFASI- STAJ SEKTOROJ, AL ĈIuj SINCERAJ ANTIFASISTAJ ELEMENTOJ!

ni malamas la klasdiferencojn, kiuj estas en nia propra lando.

Ni scias Esperanton. Sed ni uzas ĝin kiel internacian lingvon por faciligi niajn eksterlandajn interrilatojn, laŭ nia ideologia vidpunkto. Neŭtrala Esperantismo nenion sig- nifas por laborista klaso. Neŭtrala Esperantismo estas por la laboristo perĉi la tempon, la klaskonscion k la atenton pri siaj propraj interesoj.

Tial, ni grupiĝis k kreis T. L. E. S.-on.

Boris QUERALT

LA TIRANOJ NE POVAS DORMI TRANKVILAJ

LA ZORGOJ DE MUSOLINI Michael Gold

Kiel la plejparto el la farsantoj, spekulaciistoj k murdis-
toj, Musolini ne dormas bone. Antaŭ nelonge liaj noktoj
estis teruraj, malgraŭ ke la tagoj ŝajnis al li gloraj k
brilaj.

Post la tago ekz., en kiu li diris, ke Anglio marŝas al
sia perejo, ĝuste kiam li sendigis ankoraŭ 50000 homojn al
la Afriko dezerto li imagis al si, ke faris belegan infor-
mon k ne suferis, kiel kutime, pro sia kronika digestado;
malgraŭ tio tamen li havis sonĝon aparte malbonan.

Dum la vespero li laboris ĝis malfrue por redakti insul-
tan noton destinitan al Abisenio.

Li glutis la pilolojn por la stomako, demetis la militis-
tan uniformon, k lia lakeo—unu el liaj lakeoj—alportis al
li luksan varmigilon.

Lia juna masaĝisto masaĝis lian korpon, simila al tiu
de maljuniĝanto, al kiu ĉiufoje estas pli malfacile aldoni as-
pekton de "Peter Pan", aspekton de junulo floranta, inklu-
zive diktatoro.

Tamen Musolini sentis sin sufiĉe bone k estis ekdormo-
nta dolĉe, kiam—pang!—vidis sin devigita de la sorto fari
la grandan vivon de diktatoro.

Ŝajnis, ke li estis sonĝanta makaronojn, militon k belajn
virgajn "Nigraj Kapoj", kiam rapide eniris Napoleonon.

—Bonan tagon, Benito—murmuris la malgranda diktatoro
kun sarkasma rideto sur la pala vizaĝo.

—Bonan tagon, Bonaparte—diris Benito iom konfuza.
Kial vi vizitas min tiel malfrue? Mi devas dormi. K pro
kio tia enviema mieno?

—Enviema?—li rediris kun la sarkasma rideto. Enviema
al vi, kiu ne vivos pli ol duonjaron, aŭ entute unu jaron,
ĉar vi falos en la manojn de murdisto?

—Ba!—diris Musolini. Ĉis nun mi defendis min sufiĉe
bone. Mia sorto k mia intelekto helpados al mi ankaŭ es-
tonte.

—Uf!—rediris Napoleonon, mi vivis sub stelo pli bonŝan-
ca, mi havis pli da intelekto ol vi, k tamen mi devis atingi
la insulon Sankta Elena.

—Mi rifuzas diskuti kun homo, kiu bankrotis,—ekkriis
Musolini. Li turnis sin dorsen k premis la varmigilon al sia
ventro.

Napoleonon estis kreskanta, kreskanta kun siaj insignoj,
siai botoj k sia ĉapelo, plafontuŝaj bekoj. Poste—pum!—li
faligis sin sur la bruston de Musolini.

—Eta "Ben", li flustris: ĉiu diktatoro estas bankrotonto.
Ĉu vi konas unu, almenaŭ unu, kiu havis veran sukceson?
Kvankam vi plu krias kiel ĝis nun, mizera k ŝvela imitanto
al mi mem, vi povas trompi nek la Historion, nek min. Kie
estas la hieraŭaj diktatoroj? Ili mortis ostracisme aŭ pro
ponardo. K iliaj sistemoj fordronis kune kun ili.

—Ne! ne!—kriis "Ben" ekkoleriganta. Mi ekzistos ĉiam.
La faŝismo vivos mil jarojn!

La spirito de Napoleonon faris ion strangan: li ruktis tiel
rapide, ke la ĉambro pleniĝis per sufokiga aero.

—Gaso!—diris Napoleonon. Ni, la diktatoroj, estas el gaso.
Mi kredis povu reteni la popolanaran revolucion, Benito.
Sed mi mortis en Sankta Elena k la revolucio daŭris. Ankaŭ
vi perfidis al revolucio. Finfine tamen venkos ĝi, ĉar ĝi ĉiam
venkas.

—Ĝi? Ĝi?—ekkriis Musolini malŝate. Kiu estas tiu "ĝi"?

—La popolonaro—flustris Napoleonon malice. Kion diris
Linkoln? Certe dio amas la popolanojn k pro kio kreis ilin
multnombre.

Volter kriis: "Ni premeĝu la perfidulon". Hoyle ekkriis:
"La parlamento finigos la paron da gereĝoj".

"Unue pripensu, poste agu". "Birdo en manoj valoras
pli ol cento da flugantaj". "La vojo de la gloro kondukas
al la tombo".

Li volis daŭrigi per tiaj sensencaĵoj, sed Musolini saltis
furie el la lito k ĵetis la varmigilon al Napoleonon.

La etkortegano malaperis ridante primokeme k lasante
post sin malbonodoron el gaso asfiksia k mortiga.

"Muso" tiel nerviĝis, ke ekŝvitiĝis. Li provis ree ek-
dormi k pensi pri agrablajoj: pri siaj ordenoj, pri siaj uni-

formoj, pri siaj diskursoj. Sed tiam aperis antaŭ lin longa
figuro, pala homo kun alta k pura frunto k tristaj okuloj.
Li estis tute nuda k terurigaj vundoj kovris lian korpon de
la frunto ĝis la maleoloj.

—Eksteren!—kriis Musolini kun okuloj elorbitigantaj.
Kiu estas vi?

—Mateotti—diris la longa figuro trankvile. Mateotti, kiun
vi murdis pere de viaj banditoj. Tiel kiel vi murdigis milojn
da viaj antaŭaj kamaradoj. Vi kredis, ke oni forgesis tion?
Ĉu vi mem povas forgesi ĝin?

Mateotti kliniĝis pli al la timigita diktatoro: Perfidulo!
Ni akompanados vin ĝis la morto. Ni marŝadon kun vi tra
Abisenio k Austrio. Ni estas en la fabrikoj, kie forĝiĝas
viaj armiloj. Ni estas en la malgrandaj domoj de la kam-
paranoj k en la koroj de la patrinoj. Ni akompanos vin ĝis
la pendigilo, kiam vi estos pendigata.

—Vi estas mortinta k muta!—ekkriis Musolini. Vi ne
estas pli ol zorgeto. En Italio la vagonaroj funkcias ekzakte.
Jam komenciĝis la heroo epoko.

Mateotti ne respondis, sed lia silentado estis multe pli
teruriga ol ĉiuj vortoj, kiujn li povus prononci.

—Kiu pendigos min?—daŭrigis Musolini. Kiu maltimos?

—La popolanaro—rediris Mateotti, el kies vundoj guta-
dis sango.

Mateotti malaperis. Al la lito de Musolini proksimiĝis
kamarano malgranda k sulkohava.

—Patrino!—Kion vi serĉas ĉi-tien?ĝemis la diktatoro.
Foriru, patrino! Vi ne devas okupi vin pri politiko!

La maljuna virino estis poloranta.

Filo mia — ŝi rediris tra larmoj, pro kio vi estis tiel
malbona rilate al via popolanaro? La kamparanoj malsatas,
k vi forprenas iliajn filojn por nova milito.

—Patrino, foriru! Mi retenigos vin kiel revoluciulon!—
blekegis la diktatoro senespera.

Sed la patrino daŭrigis triste:

—Via patro estis laboristo k socialisto. Li multe ofendi-
ĝis pro vi k ne volis akompani min por vin averti.

—Averti min? Kontraŭ kiu? Kiun mi devas timi?

—La popolanaron—diris la patrino trankvile. K ŝi mal-
aperis dum Musolini, trenata de kutimo, kriis:

—Retenu ŝin! Donu al ŝi ricinon!

Sed tio ankoraŭ ne estis la fino de la nokto.

Ruĝaj flagoj plenigis la ĉambron dum inundis ĝin la mu-
ziko de la Internacio.

"Ben" eligis pistolon k pafis.

Io granda y nigra enpenetris la alkovon. Musolini pro-
vis ĝin kapti; li furie puŝis sin por atingi ĝin, sed ne tra-
fis. Revenis Napoleonon, nun kun la imperiestrino Josefina;
ili dancis sian "kan kan" sur la lito de Musolini k dancante
degutadis sango.

Iu renversis plenan skatolon da militordenoj k li ne
povis respiri.

Poste li veturis per aeroplano k el la ĉielo falis citro-
noj, flugfolioj k "spacchetti". K la flugiloj de la aeroplano
rompiĝis. Li estis falanta, falanta... Ĉu neniam estis finiĝonta
tiu disvolviĝo?

La Caro eniris ĉekape de armeo da nudaj princinoj. Ili
ridis k primokis Musolini-n. Li devis vomi.

Juna itala kamparano ludis flaŭton. La flaŭto aliĝis en
maŝinpaŭlon k pafadis al li. K refoje ruĝaj flagoj k la In-
ternacio de lia infanaĝo.

Lia patro, forta ferforĝisto, mardeladis sur la kapon de
Musolini laŭ la ritmo de la muziko.

Baldaŭ la diktatoro komencis ĝemi terure. Oni ja estis
pendigantaj lin!

—Panjo!—li ploris. K li vekigis.

—Help! Help! Lumon!

La servistoj alkuris. Ili ja estis al kutimintaj al liaj zorgoj
k alkuris kun lumigiloj.

Musolini ekvidis, tremante, antaŭ la skribotablon k skri-
bis serion da novaj k teruraj instrukcioj...

KRONIKO

La 3an de Oktobro okazis en Cuenca (Kuenka) granda mitingo. Ĉe plenplena salono paroladis la k-doĵ Amor Buitago, G. Martin k Falomir.

K-do Buitago atentigis "Ni, la anarkistoj ne estas fanatikuloj k ni ne alkitimas imponi batale la Anarkion, ĉar ni priatentas, ke ĉe nia flanko batalas la respublikanoj, la komunistoj, la socialistoj k aliaj antifaŝismaj tendencoj. Sed ni volas la respekton al ĉiuj, ĉar la kruela realo tiel postulas ĝin. La politika situacio enlanda k eksterlanda en la nunaj momentoj estas, kiu pleje nin okupigas, ĉar tiel eksterlande, kiel enlande oni celas strangoli la revolucion, antaŭ ol ĝi plasmigas en realaĵon! Aliparte ni devas kontraŭi la manovrojn de unuj elementoj nekompreneblaj. Ni, kiuj 18an de Julio 1936 k antaŭe sciis lukti kontraŭ la ŝturmaj de la reakcio k ni havis respekton al la ceteraj sektoroj, kiuj hodiaŭ sin montras malamikaj, se ili ne korektos sian konduton, en analoga situacio ni ne plu respektos ilin."

K-do Martin paroladis, menciante epizodojn el la revolucioj germana k itala k venis al la konkludo, ke la demokratio ĉiam faras koncesiojn ĝis alveni laŭ senhonta maniero al faŝismo. Pro tio ne estas pli ol du solvoj: aŭ socia revolucio aŭ faŝismo.

K-do Falomir paroladis priskribante elokvente la vojon sekvatan de la anarkismo, vojo plena de dornoj, kiujn surpaŝis niaj plej bonaj kamaradoj, movataj de la idealoj al libero k humaneco.

* * *

La 10an de Oktobro okaze de la 28 datreveno de la fusilmortigo de Francisco Ferrer, liaj disĉiploj instruistoj, kiel ĉiujare, vizitis lian tombon, sur kiun ili metis florojn.

Ĉeestis la nepino de Ferrer, sed lia filino Trinidad ne povis ĉeesti pro malsaniĝo, kiu retenis ŝin en Valencio.

Ĉe la surtomba flormetado prononcis paroladeton Jaime Duran. Li alparolis la ĉeestantojn, admonante ilin al plua persistado en sia laboro.

Fine la instruisto Victoriano Cellero legis versaĵon dediĉitan al la fondiĝo de la Moderna Lernejo.

* * *

Laŭ deklaro de gravulo el la nova reĝimo de Katalunio, en Barcelono la nuna nombro de la ŝturmĝardianoj ascendas ĝis 20000. Ilia entuta nombro en Katalunio atingas 60000. Policarmeo supermoderne armigita per maŝinpaŝiloj, kanonoj, tankoj. Ili povus, laŭ la deklaro de la sama gravulo, por kompare mallonga tempo bati la faŝismon ĉe la fronto k atingi al Salamanka k Seviljo.

* * *

C. N. T. ellaboras projekton pri la konstruado en Pedralbes (Barcelono) parkon por kuracado k ripozado. Tiecele okupiĝos la bienoj de la eksmonaĥejo de Pedralbes, ĉirkaŭataj de pinarbaroj. En la mezo konstruiĝos masiva domo 8— etaĝa destinota al hospitalo por malsanaj laboristoj. En tiu domo loĝiĝos ĉirkaŭ 300 malsanuloj. Malantaŭ tiu domo leviĝos la ceteraj domoj por la servistaro k la inventaro. En la bieno "Clot Monserrat" konstruiĝos moderna departamentoj por maljunuloj, kiuj antaŭ ol fini sian vivon, povu ĝui la humanan rezulton de la Revolucio.

Krome konstruiĝos alia domo por neresanigeblaj malsanuloj, kiuj estos provizataj per ĉiaj komfortoj k estos entreprenata ĉio ebla por fari pli elportebla k malpli kruela ilian vivon. Por la sama celo stariĝos diversaj laborejoj, alireblaj por ties konoj. Aranĝiĝos granda biblioteko.

La plenumadon de tiu grandioza projekto, C. N. T. komisias al kamarado Muñoz.

* * *

14 antifaŝistoj el Milano estis irigitaj antaŭ la speciala tribunalo. La atento estis centrigita super la pentristo Aligi Sassu, konsiderata kiel ĉefo de grupo da socialistoj. Lia agado disvolviĝis ekde la pasinta aŭtuno. Li veturis ofte al Francio k Svisio k reveturis kun propagandiloj, kiuj estis reproduktataj en Milano k tuj distribuataj. La plejparto el la akuzatoj estas intelektuloj, inter ili figuras Rodolfo Morandi, Lucio Luzzato, Mario Venanzi, konsiderata kiel ĉefo de la komunistoj en Milano, Fr. Antolini k Luigi Mauri, ĉiuj doktoroj. Ili rifuzis reciprokan konon. Rabazzoli, akuzata pro transsendo al eksterlando de notoj koncerne al la veturigo de "volontuloj", ne rekonis la akuzojn. La proceso disvolviĝis ĉe fermitaj pordoj antaŭ la "speciala Tribunalo por la ŝtatdefendo". Ĉi tribunalo havas esceptaj rajtojn. Ĝi konsistas el militistoj k faŝistaj milicianoj. La aktiveco de ĉiuj procesatoj limiĝas preskaŭ al la propagando kontraŭ la milita interveno en Hispanio.

Aliaj procesatoj, kiuj tamen ne estas retenitaj, estos juĝataj. Ili estas: Pallance Ruggimenti, kiu loĝas en Pavizo k Guiseppe Farabelli, aktuale en Svisio. Estas kondamnitaj al 12 jaroj Luzzato, Vinaci, Rabazzini k Testa.

* * *

Antaŭ la Majaj okazintaĵoj ekzistis en Barcelono preskaŭ en ĉiu kvartalo kolektiva manĝejo, kie la kripluloj, senlaboruloj, prostituinoj k. a. ricevadis senpage manĝaĵon. Dank' al tiuj kolektivaj manĝejoj evitebligis multaj sociaj malbonaĵoj, kiel ekz. ŝtelado, almozetado, malsato. La prostituado limiĝis. Ĉiuj tiuj kolektivaj manĝejoj estis starigitaj k subvenciataj de C. N. T.

Post la Majaj okazintaĵoj tamen ili estis forigitaj. La hoteloj, kiuj servis kiel manĝejoj, estis forprenitaj k redonitaj al la posedintoj. Ĉi ĉio rezultigis la reaparon sur la stratoj de almozuoj, pliigon de la malsato k plivastigon de la prostituado.

* * *

La ĵurnalo "Gazeta" deklaris, ke ĝis nun 15000 italoj pereis en Hispanio luktante ĉe la frontoj.

* * *

SIA, kies precipa k fundamenta tasko estas helpi la viktimojn de la faŝismo, organizas por la antifaŝistaj arestitoj en la popola Hispanio Bibliotekon. SIA direktas specialan peton al ĉiuj eksterlandaj kamaradoj sendi diversajn naci-lingvajn librojn, kiuj estos donataj al la alilandaj kamaradoj, kiuj komence venis al Hispanio por batali kontraŭ faŝismo, sed kiuj nun troviĝas en la Barcelona k aliburbaj karceroj. La libroj estu alsendataj al la jena adreso: SIA, av. Durruti, 32-34, Barcelono.

* * *

En Kopenhago aperas nova esperanta revuo "Leviĝo". Ĝi estas redaktata de k-do Tage Laŭ kiu pasigis 3 monatojn en la karceroj de Hitlerio. La enhavo de la revuo estas revolucia. La aperinta unua kajero represas la leteron de k-do Bas Wels, leteron kiun ni siatempe aperigis. La adreso de "Leviĝo": Tage Laŭ, Kjelsgaardsvej, 32, Kopenhago, Danio.

* * *

La ŝipoj "Hestia" k "Kronos" transdonis en Amberes al la ŝipo "Bessel", kiu forveturis al Bremen, la korpojn de la germanaj soldatoj pereintaj en Hispanio. La korpoj troviĝis metitaj en lign-skatoloj k estis necese meti inter ilin hovfelojn por malperceptebligi la malbonodoron de la "ŝarĝo".

La 5an de Oktobro okazis en Parizo la internacia konferenco de la maristaj organizoj aliĝintaj al la Internacia Laborista Asocio—AIT. Inter la diverslandaj delegitoj figuris ankaŭ la hispanaj.

Dum la kunsido oni okupis sin i. a. pri la danĝero minacanta la libernavigadon en Mediteraneo k la malpliigon de la labortempo en la ŝipoj.

Krom tio oni aprobis du rezoluciojn. Unu el ili estas, ke oni malebligu la veturigon de ŝipoj al la faŝistaj havenoj, helpante tiel al la popola Hispanio. La alia rezolucio determinas la konstantajn klopodojn por atingi la malpliigon de la laborhoroj en la ŝipoj.

* * *

La entrepreno Solvay en Italio laboras aktuale por la milito. En ĝi produktiĝas gasoj asfiksiaj, inflamaj, k diversaj eksplodiloj. La 850 laboristoj, okupataj en ĝi estas militistigitaj k submetitaj al severa disciplino.

* * *

En Barcelono ekzistas 62 kinejoj k 14 teatroj. Ĉiuj estas sociigitaj k troviĝas sub la rekta kontrolo de la Sindikato pri la Publika Spektaklaro apartenanta al C. N. T.

* * *

La nombro de la arestitaj antifaŝistoj en popola Hispanio ascendas ĝis 7000. La plejparto el ili batalis 19an de Julio 1937 ĉe la barikadoj k poste ĉe la fronto. Inter ili figuras multaj alilandanoj, kiuj venis komence batali kontraŭ la faŝismo kiel milicianoj. Lasttempe kelkiuj el ili estas liberigitaj tamen ilies nombro estas nekonsiderinda.

INFORMEJO

ANTIFAŜISTOJ! ATENTU!

La Esp. Klubo, la Hispana Helpkomitato k la Faksindikata ĉeforganizo en Sodertälje meze de Januaro aranĝos ekspozicion antifaŝisman. Ni insiste petas ĉiuspecan materialon, ekz. librojn, broŝurojn, gazetojn, afiŝojn, flugfoliojn, insignojn, statistikojn k. t. p. Ni resendos la aĵojn, se estas dezirate.

Adreso: Karl Axelsson, Dalgatan 7 B. nb. Södertälje. Svedio.

* * *

Korespondeca Centro Intersacia, Helmerstraat, 22, Amsterdamo, havigas ĉiuspecajn korespondadresojn al la ĉiulandaj eperantistoj pri ĉiuj temoj. Petu detalojn!

* * *

Ekde la venonta n-ro de "Informa Bulteno" laŭ la deziro de niaj Stokholmaj kamaradoj, ĉiam laboremaj k agemaj, ni apertos novan rubrikon—"Internacia Angulo".

* * *

F-no J. Chance, str. Cotta 12, Reimus, Francio petas sciigon pri Haiverrev, aŭstro, batalanto ĉe la fronto de Albacete, k pri Cruz Gomez, portugalo, batalanto ĉe la fronto de Santander.

* * *

K-do Alfred Melbye, Oslo, Tafierheims gl. 30, 111, Norvegio, tre deziras ricevi interŝange je aliaj aĵoj esp. gaz, k bultenojn k aliajn bonfarajn k propagandajn glumarkojn eldonitajn en Hispanio. Respondo garantiata. Represo en aliaj hispanaj gazetoj k bultenoj dezirata.

LASTHORE

KIAM LA BULTENO JAM ESTIS KOMPOSTITA, VENIS EL VALENCIO INFORMO, KE LA REGISTARO MALPERMESAS ĈIAJN MITINGOJN.

LETERUJO

B. C. Rasenberg, Roterdamo. Kion fari? k-do. Kio estas riparebla, t. e. korektebla, ni korektas, sed... Nu aliam eble korekte. Ni dankas pro la rimarkigo k tute ne ofendiĝas.

A. Wajeman, Sosnowiec. Sendota. Ne prizorgu. Kiam estas. Ni estas pli senaj ol vi.

Cl. Noydeus, Antwerpen. K-do, la burĝa gazetaro cinike mensogas k misinformadas. Ĝi estas je servo de la kapitalismo k faŝismo. La laboristaro devas bojkoti ĝin. Kompreneble troviĝas ankaŭ laboristaj gazetoj, kiuj misinformadas por komplezi al sia partio. La bulteno regule sendota.

Tage Suid, Sessebo. Dankon pro la res. kup.

Cr. Gil, Fronto. Jen vi havas indikita la tuta monsumo. Estis eraro. Indulgu nin, k-do.

J. Welser, Marlaix. Jen, k-do, finfine vi mem konvinkiĝis. Oni devas havi paciencon. Furiozas diabla milito k perturbas kapen... ĉion.

SAT-ano 50, Monteuil. Ni pliiigas la kvanton.

L. Pehrson, Eksjö. Ni sendas al vi specimenon. La abonpago estas laŭvola. Kotizu al nia peranto, k-do A. Persson, kies adreso estas trovebla en ĉi n-ro.

F-lino Chance, Reimus. Ni notis atente ĉion. Ni anoncas pri viaj konatoj. Dankon pri la bondeziro!

J. Baluda y Ferri, Alicante. Ni sendas al vi el la esperantaĵoj, kiujn ni disponas, tamen vortaro estas malfacile trovebla tial ke la eldono estas jam elĉerpita. Monon sendu rekte. La kiomo estas determinebla de vi mem.

A. Melbye, Oslo. k-do, via interesa letero bone trafis nin. Ni atente k prizorge notis ĉion en nian liston. Viajn dezirojn ni konigos al la ceteraj Esperanto-fakoj en Barcelono. Pri propagandiloj ni pleje zorgos. Ekzemplerojn de la ĝis nun aperintaj n-roj de In. Bul. ni sendas. Alsendu kelkajn ekzemplerojn de la menciata libro. Ni alsendos ilin al la fronto al kamaradoj.

Nils Lath, Fabara. Ricevita. Restas por la venonta n-ro.

Deponejo "INFORMA BULTENO"

Grupo "Libereco k Amo"	Barcelono	2 p-toj
Joan Rovira	Barcelono	6 p-toj
L. S. M. Berlinjn	Roterdamo	0'45 gl.
G. J. O. Wanrovij	Aedenra	1 gl.
J. den Brütelaan	Krimpen	0'60 gl.
Eric Barow	Parizo	50 fr.fr.
La esperantista grupo de Cholet		30 fr.fr.
R. Quiles	frontano	5 p-toj
C. Terra	Cervia	10 p-toj
JJ. LL. Salt		10 p-toj
Tage Laŭ	Kopenhago	3 kr.
El. Mario Carrion	Kastuera	10 p-toj
Jules Gauvin	Bruselo	10 fr.fr.
Marthe Rameau	Limoges	20 fr.fr.
Cassin, Le Grouanec par Plouguerneau		20 fr.fr.
J. Rasenberg	Roterdamo	1 gl.
J. Sabate	Buenos Aires	2 pesoj
Pialla	Villeurbanne	10 ĉ.kr.
J. Baluda	Alicante	5 p-toj
Cr. Gil	frontano	20 p-toj
B. C. Rasenberg	Roterdamo	1 gl.
Anarkista Gruo de Sain Nazaire		100 fr.fr.
L. Rozenbloom	Anglio	2 gl.
G. Verezen	Rot.	0'35 gl.
SAT-ano 50	Montreuil	50 fr.fr.
Tierre Thomas	Beauthheil	5 fr.fr.
Anarkosindikata esp. grupo el Sofio		90 l.
Esperanto societo "Paco k Amo". Barcelono		9 p-toj

Al ĉiuj ni esprimas sinceran antifaŝistan dankon.

